

Briljant idee, wat kun je ermee?

Check hieronder of je vrij bent om dat zelf te commercialiseren, m.a.w. of de intellectuele eigendomsrechten (IER) op het idee wel van jou zijn.

Tijdens je studie kan het gebeuren dat je te maken krijgt met intellectuele eigendomsrechten (IER). Maak hier afspraken over, vóór je start met een stage, studieactiviteit of onderzoeksproject. Zo weet je waar je aan toe bent, als een uitvinding, ontwerp of idee een economisch of maatschappelijk gat in de markt blijkt.

Studenten creëren regelmatig uitvindingen, concepten, software of scripties (hierna samen 'idee' genoemd) die interessant zijn voor bestaande bedrijven of de basis kunnen vormen voor een nieuwe startup. En dat is waardevol: de toepassing van (universitaire) kennis versterkt de economie en helpt maatschappelijke vraagstukken op te lossen. Je universiteit of UMC faciliteert dit graag. Daarom zijn, in aanvulling op de eerder verschenen IER-richtlijnen voor universitaire startups, de regels voor studenten verhelderd in een Addendum Richtsnoer IER en Studenten.

Onderneem actie: maak tijdig IER-afspraken

Als je als student een idee buiten een stage of onderzoeksproject bedenkt, zijn de rechten daarop van jou. Bedenk je het samen met iemand anders? Dan is de kans groot dat jullie beiden rechten hebben. Ontstaat je idee echter binnen een stage of opdracht, dan kunnen andere afspraken gelden.

Wie bepaalt dan wat er met jouw stage- of projectresultaat gebeurt? En wie deelt mee in eventuele winst? Ofwel: wie is de eigenaar van het IER? Jij? Je universiteit of UMC? Of de organisatie waar je stage liep? Zoek dit tijdig uit, zodat je weet waar je aan toe bent. Jouw kennisinstelling helpt, met informatie én praktische hulp.

1. Check vóór de start van je stage of onderzoeksproject wat je IER-positie is: wat staat erover in je stage- of projectcontract?
2. [Lees het Addendum](#). En bekijk de [FAQ Intellectueel Eigendom](#) voor het antwoord op de meest gestelde vragen over IER.
3. Maak altijd heldere afspraken met je kennisinstelling (en/of derde partij) en leg de afspraken schriftelijk vast.

Wil je overleg over de IER-afspraken? Informeer bij het Utrecht University Centre for Entrepreneurship (UtrechtCE): uu.nl/ondernemen | entrepreneurship@uu.nl

Let op! Volgens het Addendum moet jij meewerken aan het maken van afspraken hierover.

Van wie zijn de IER?

Volgens de wet heeft de maker van een uitvinding, ontwerp, software, scriptie of andere creatie in principe zelf de intellectuele eigendomsrechten (IER). Er gelden uitzonderingen, zo ook voor werknemers en stagiairs van een instelling.

Stagiair: meestal geen IER

Als stagiair worden de IER meestal niet van jou. Deze liggen in principe bij de kennisinstelling of externe organisatie waar je stage loopt. Lees in [het Addendum](#) waarom. De stageverlener mag wel van deze regel afwijken. Dus check en bespreek de IER-afspraken in je stage-overeenkomst.

Studie- of afstudeerproject: leg de IER vast

Ga je als student aan de slag bij een onderzoeksproject en is het geen stage? Maak dan vooraf schriftelijke afspraken. Draag je de IER over aan de kennisinstelling of externe organisatie, of niet? Vraag zo nodig om advies bij [UtrechtCE](#). Gedeelde IER is mogelijk, maar heeft nadelen; je universiteit of UMC zal dit proberen te vermijden in overleg met jou.

Geen dwang

Je universiteit of UMC mag jou vragen om de IER af te staan. Maar er mag geen sprake zijn van dwang. Wil jij je IER niet afstaan en is de opdracht onderdeel van het onderwijscurriculum? Dan moet jouw universiteit of UMC je een alternatieve opdracht bieden die geen IER-overdracht vereist. Kortom kiezen tussen zelf houden of overdragen mag, geen keuze maken kan niet (lees in [het Addendum](#) waarom).

Draag je het eigendom van jouw IER over? Dan krijg je toch erkenning en een deel van de winst!

Heb je jouw IER rechten afgestaan aan de universiteit of UMC en wordt jouw vastgelegde idee of uitvinding succesvol gebruikt in een startup of bedrijf? Dan zal de universiteit of UMC je aanmerken als mede-bedenker en deel je mee in eventuele winst, gelijk een werknemer van de kennisinstelling (volgens de lokale uitvindingsregeling).

Waar kan je terecht?

Je stage- of scriptiebegeleider is doorgaans je eerste aanspreekpunt voor IER-vragen over jouw specifieke onderzoeksproject.

Het Research Support Office van je faculteit kan je adviseren en begeleiden bij het starten van een academische startup en andere vormen van kennistoepassing. Utrecht Holdings, het Knowledge Transfer Office van de Universiteit Utrecht en het UMC Utrecht, houdt zich bezig met het beschermen en commercialiseren van kennis die voorkomt uit de instellingen. Incubator UtrechtInc ondersteunt startende ondernemers en biedt een programma speciaal gericht op studenten. UtrechtInc Students is de studentenorganisatie voor ondernemende studenten.

[UtrechtCE](#) helpt je graag aan de juiste contactpersoon voor jouw situatie: entrepreneurship@uu.nl

Zoek je meer informatie of wil je onafhankelijk advies? Of heb je een klacht over de wijze waarop er (g)een IER-overeenkomst tot stand komt? Richt je dan tot:

- Voor persoonlijk onafhankelijk juridisch advies kun je contact opnemen met Dutch Students for Entrepreneurship: dutchse.nl
- De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, over octrooien of patenten: rvo.nl
De Vereniging voor Intellectueel Eigendom: aiippi.nl
IE-advies van studenten voor studenten: clinic.nl
- Ontdek zelf hoe je je idee kunt beschermen: ideescan.online
- Lees ook [het Richtsnoer IER \(2016\)](#) en informeer jezelf zo nodig nader via auteursrechten.nl

Colofon

Dit is een uitgave van de Vereniging van Universiteiten (VSNU). Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. De tekst en definities genoemd in het Addendum Richtsnoer IER en Studenten zijn leidend.